

СИГНАЛИЗАМ

Авангардни стваралачки покрет сигнализам данас је предмет проучавања и бројних расправа у нашој књижевности (и не само у нашој), али и неких неспоразума. Чињеница је, пак, да се ради о аутохтоном стваралачком покрету који је настао у српској култури, а деловао на југословенском простору, па и шире.

Основни неспоразум огледа се у томе што је овај наш литерарни правац од стране дела критике, ранијих година, у целини био изједначаван са једним од својих облика — визуелном поезијом. Сигнализам је, међутим, своје главне истраживачко-стваралачке циљеве усмерио ка језику и његовим изражајним могућностима. У то ће нас уверити и два есејистичка прилога у обом блоку, где познати научни радник, професор Филолошког факултета у Београду, Др Војислав И. Илић и књижевни критичар Остоја Кисић, анализирају вербални поетски дискурс (шатровачки и сицијентистички) оснивача сигнализма Миролуба Тодоровића.

*Оба текста су делови већ оформљених целина. Професор Илић управо завршава књигу са изазовним насловом **Простори авангарде** а текст Остоје Кисића је из обимног рукописа **Велика расправа**, чије смо одломке могли да читамо у бројним југословенским часописима протеклих неколико година.*

*Напоменимо и то да је у Пољској, на Јагјелоњском универзитету у Кракову, професор на катедри за југославистику и познати пољски песник Јулијан Корњаузер (рођ. 1946), одбранио докторску дисертацију са тезом **СИГНАЛИЗАМ — ПРОГРАМ СРПСКЕ ЕКСПЕРИМЕНТАЛНЕ ПОЕЗИЈЕ?** која се 1981. год. појавила и као књига у издању Универзитета. У овом блоку доносимо одломак из те студије.*

*Последњих година у нашој земљи објављене су три књиге о сигнализму. У првој, под насловом **Сигнализам у свету** (1984), Миодраг Б. Шијаковић сакупио је критичке анализе о нашем покрету из пера истакнутих иностраних теоретичара и естетичара. Друга је књига Живана С. Живковића **Орбите сигнализма** (1985), а трећа, оштра и полемичка, **Певци са Бајлон-сквера** Миролуба Тодоровића.*

*На крају блока дата је изабрана библиографија коју је урадила Вида Вилхар. Ова млада истражитељица сигнализма, поред библиографије, ради и на исцрпном **Речнику сигнализма**. У том амбициозном делу, уз појмове и личности, биће обрађене и друге значајне чињенице везане за овај српски авангардни покрет.*

К. Р.